

RAPORT NA TEMAT OBYWATELI BIAŁORUSI

(wg stanu na 31 grudnia 2023 r.)

Od 2019 r. Białorusini są drugą najliczniej reprezentowaną grupą cudzoziemców w Polsce. Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2023 roku prawie **119 tys.** obywateli tego kraju posiada ważny dokument wydany na terytorium RP uprawniający do pobytu (ponad czterokrotnie więcej niż w sierpniu 2020 r. – 28 tys.). Od kilku lat ich napływ do Polski utrzymuje się na wysokim poziomie i wyraźnie przyspieszył w sierpniu 2020 r. – po sfałszowanych wyborach. Obecnie dominującym typem zezwolenia w przypadku Białorusi jest pobyt czasowy – ponad 69 tys. zezwoleń. Z kolei relatywnie duża liczba ważnych zezwoleń na pobyt stały (ponad 39 tys.) wynika głównie z faktu posiadania Karty Polaka lub polskiego pochodzenia (w 2023 r. wydano blisko 12 tys. takich zezwoleń).

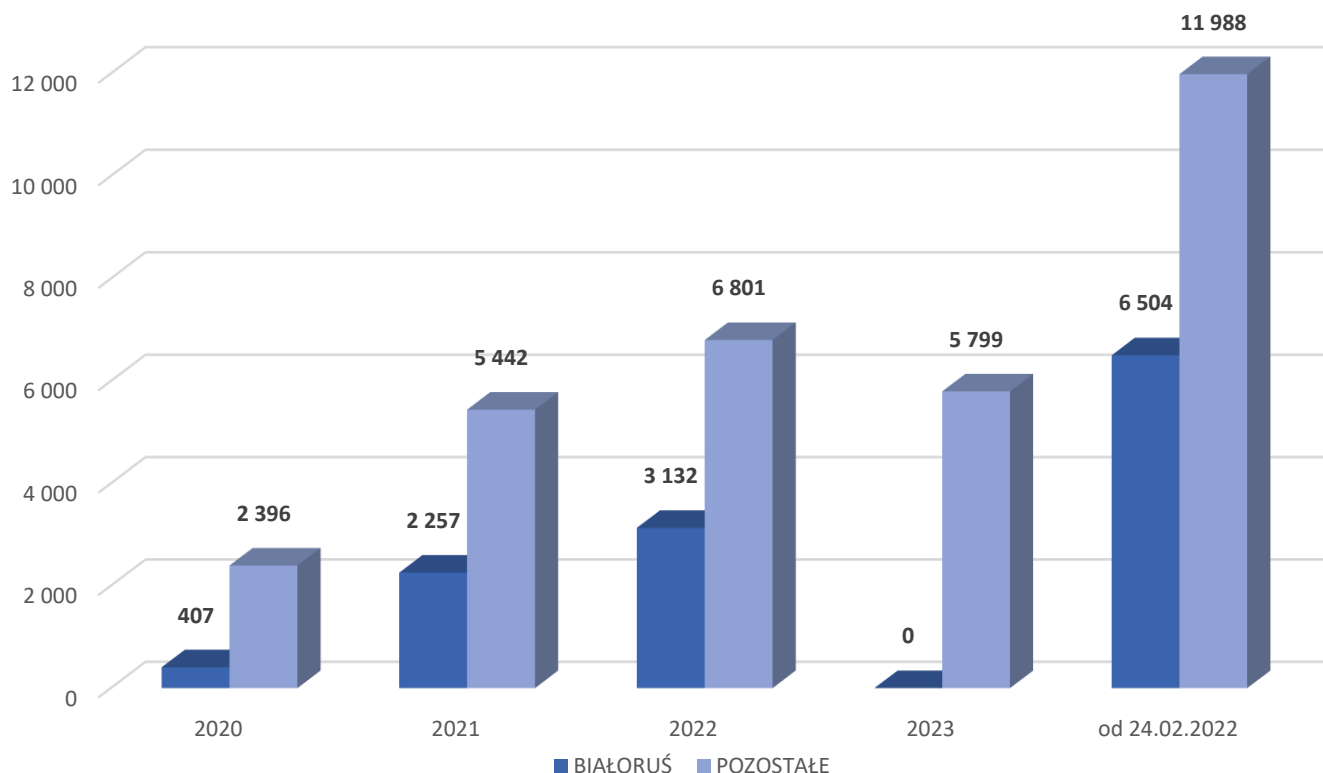
Ochrona międzynarodowa

Liczba obywateli Białorusi ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej w latach 2020-2023
(stan na dzień 31.12.2023)

OBYWATELSTWO	2020	2021	2022	2023	od 24.02.2022
BIAŁORUŚ	407	2 257	3 132	3 713	6 504
POZOSTAŁE	2 396	5 442	6 801	5 799	11 988
SUMA	2 803	7 699	9 933	9 512	18 492

W okresie od 9 sierpnia 2020 r. do 31 grudnia 2023 r. o udzielenie ochrony międzynarodowej ubiegało się **9 512** obywateli Białorusi. Od 2021 r. Białorusini stanowią najliczniejszą grupę narodowościową wśród państw pochodzenia potencjalnych uchodźców. Polska rejestruje około 68% wniosków białoruskich o udzielenie ochrony składanych w Europie. Obecny trend jest mocno zwyżkowy. W ciągu pierwszych 10 miesięcy 2023, około 4 700 obywateli Białorusi złożyło wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w UE+. Jest to nieco więcej niż w całym 2022 roku i prawie dwukrotnie więcej niż 2021 r. Jednocześnie warto zauważyć, że osoby ubiegające się o ochronę stanowią tylko 4% obywateli Białorusi składających wnioski o różnego typu zezwolenia na pobyt w Polsce.

**Liczba obywateli Białorusi ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej
w latach 2020-2023**

**Liczba decyzji wydanych wobec obywateli Białorusi w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej
w latach 2021-2023 (stan na dzień 31.12.2023)**

decyzja	2021	2022	2023	Razem
STATUS UCHODźCY	140	174	228	542
OCHRONA UZUPEŁNIAJĄCA	1008	3474	2651	7133
ZGODA NA POBYT TOLEROWANY	0	0	0	0
NEGATYWNA	3	29	49	81
UMORZENIE	54	80	50	184
Wszystkie	1205	3757	2978	7940
Merytoryczne	1151	3677	2928	7756
Uznawalność	100%	99%	98%	99%

W latach 2021-2023 Szef UdSC wydał obywatelom Białorusi **7 940** decyzji, w tym **7 675** pozytywnych (542 statusy uchodźcy i 7 133 ochron uzupełniających). Ze względu na znikomą liczbę decyzji negatywnych uznawalność wniosków białoruskich kształtuje się na poziomie 99%. Warto również zauważyć niski odsetek umorzeń postępowania wobec obywateli Białorusi (2% umorzeń wydanych wobec wszystkich obywatelstw).

**Liczba obywateli Białorusi, których sprawy o udzielenie ochrony międzynarodowej są w toku
(stan na dzień 31.12.2023)**

INSTANCJA	Liczba osób
I-sza	1 339
II-ga	64
SUMA	1 403

Zezwolenia na pobyt

Liczba wniosków składanych przez obywateli Białorusi o udzielenie zezwolenia na pobyt systematycznie rośnie. W ostatnich trzech latach zauważyć można dwa przełomowe momenty, gdy odnotowano znaczący wzrost liczby białoruskich wniosków: po sierpniowych wyborach w 2020 r. i po wybuchu wojny rosyjsko-ukraińskiej w lutym 2022 roku. Są to przede wszystkim wnioski o zezwolenie na pobyt czasowy (głównie na pobyt czasowy i pracę). Najwięcej wniosków przyjmują województwa z liczną diasporą białoruską, tj. Mazowieckie i Podlaskie oraz duże ośrodki miejskie oferujące pracę cudzoziemcom (Pomorskie, Wielkopolskie i Dolnośląskie).

**Liczba obywateli Białorusi ubiegających się o udzielenie zezwolenia na pobyt złożonych w latach 2021-2023
(pobyt czasowy, stały, rezydent) - wg organu przyjmującego (stan na dzień 31.12.2023)**

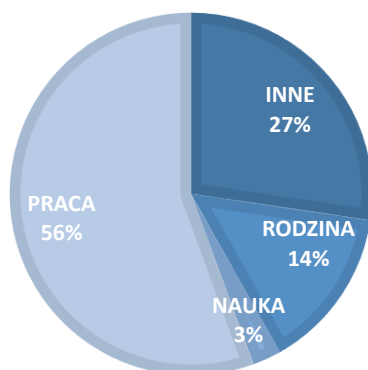
ORGAN PRZYJMUJĄCY	2021	2022	2023
Wojewoda Dolnośląski	2 899	6 327	7 111
Wojewoda Kujawsko-Pomorski	607	1 041	1 172
Wojewoda Lubelski	1 131	2 517	2 926
Wojewoda Lubuski	746	569	1 418
Wojewoda Łódzki	1 490	2 694	2 213
Wojewoda Małopolski	2 375	4 283	4 503
Wojewoda Mazowiecki	10 413	21 704	30 419
Wojewoda Opolski	239	435	341
Wojewoda Podkarpacki	151	347	310
Wojewoda Podlaski	3 154	9 166	12 266
Wojewoda Pomorski	3 364	6 618	8 207
Wojewoda Śląski	756	1 661	2 916
Wojewoda Świętokrzyski	147	356	365
Wojewoda Warmińsko-Mazurski	503	1 277	1 515
Wojewoda Wielkopolski	1 974	5 810	7 406
Wojewoda Zachodniopomorski	590	1 823	2 728
SUMA	30 539	66 628	85 816

Liczba decyzji w sprawach o udzielenie zezwolenia na pobyt wydanych obywatelom Białorusi w latach 2021-2023r. (pobyt czasowy, stały, rezydent) stan na dzień 31.12.2023 - wg typu zezwolenia

Typ zezwolenia	POZYTYWNA			NEGATYWNA			UMORZENIE			SUMA		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
POBYT CZASOWY	9 969	23 156	46 972	1646	2598	3 656	381	644	1211	11 996	26 398	51 839
POBYT STAŁY	7275	10014	12 083	834	705	1468	217	277	384	8326	10996	13935
POBYT REZIDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE	173	230	342	27	22	56	12	21	55	212	273	453
Suma	17 417	33 400	59 397	2 507	3 325	5 180	610	942	1 650	20 534	37 667	66 227

W 2023 r. Białorusini otrzymali ponad 59 tys. zezwoleń na pobyt i jest to drugie pod tym względem państwo pochodzenia w Polsce (po wyraźnie dominującej Ukrainie). 57% zezwoleń uzyskali mężczyźni, głównie w wieku produkcyjnym (z lekką przewagą 18-34 latków). W ich przypadku czynnikiem motywującym do migracji (poza ogólną sytuacją ekonomiczną i polityczną na Białorusi) może być zagrożenie poborem do wojska. Warto zauważyć, że liczba decyzji udzielających zezwolenie na pobyt czasowy Białorusinom w 2023 r. – 46 972 – jest dwukrotnie wyższa od liczby decyzji pozytywnych z poprzedniego roku. Ma to związek z ułatwieniami w zakresie uzyskiwania zezwolenia na pobyt czasowy dedykowanymi obywatelom Białorusi, które weszły w życie 1 lipca 2023 r.

**ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY WYDANE
OBYWATELOM BIAŁORUSI
W 2023 R. - STAN NA DZIEŃ 31.12.2023 R.**

Zdecydowana większość Białorusinów uzyskuje zezwolenia na pobyt czasowy związany z pracą - 56%. Rzadziej w związku z łączeniem rodzin – 14% lub z tzw. innymi okolicznościami - 27%, a tylko 3% - pod kątem nauki. Należy też uwzględnić fakt, że co roku są to jedni z głównych beneficjentów zezwoleń na pobyt stały (polskie pochodzenie).

Rozmieszczenie terytorialne Białorusinów w Polsce jest zdecydowanie nierównomierne. Większość zamieszkuje Województwo Mazowieckie (41,7 tys.) i Podlaskie (14 tys.). Ponadto dość licznie obywatele tego państwa zamieszkują w trzech kolejnych województwach: Pomorskim (10 tys.), Wielkopolskim (9 tys.) i Małopolskim (blisko 9 tys.). Są to głównie osoby w wieku 18-34 lata. Podział pod względem płci kształtuje się następująco: mężczyźni (58%), kobiety (42%).

Wizy wydane obywatelom Republiki Białorusi

Wizy udzielone obywatelom Białorusi w okresie 10.08.2020- 30.11.2023 r. (dane MSZ).

Cel wydania wizy	Opis celu wydania wizy	C (krótkoterminowa Schengen)	D (długoterminowa krajowa)	Razem C i D
21	Przyjazd ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe.	82	53 229	53 311
23 (PBH)	Inne – w związku z programem Poland Business Harbour.	11 708	78 056	89 764

Liczba obywateli Białorusi posiadających ważny dokument uprawniający do pobytu na terytorium RP

stan na dzień 31.12.2023

TYP ZEZWOLENIA	Liczba osób
pobyt czasowy	69 399
pobyt stały	39 553
ochrona uzupełniająca	6 555
rezydent długoterminowy UE	1 160
ochrona czasowa	436
pozostałe	881
SUMA	118 562

Liczba obywateli Białorusi posiadających ważny dokument uprawniający do pobytu na terytorium RP - stan na dzień 31.12.2023

